

نام و نام خانوادگی:

زمان برگزاری: ۱۵ دقیقه

نام آزمون: منطق درس سوم تستی

تاریخ آزمون:

۱ رابطه‌ی بین دو مفهوم «فکر» و «تصور».....

- ۱ بین دو مفهوم سیب و میوه هم برقرار است.
- ۲ با سور کلی در جملات سلبی نشان داده می‌شود.
- ۳ از نوع رابطه‌ای است که چهار قضیه به دست می‌دهد.
- ۴ اصولاً منتفی است و جزء نسب چهارگانه نمی‌تواند باشد.

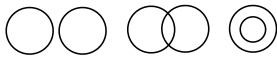
۲ در کدام دسته همه مفاهیم کلی هستند؟

- ۱ سیاره منظومه شمسی - قبله - دیوان شرقی غربی
- ۲ امام معصوم - فیزیکدان برجسته - کعبه
- ۳ کتاب داستان دوستم - قمر سیاره مشتری - نماز شب
- ۴ قمر سیاره مشتری - دعای کمیل - خانه خدا

۳ کدام مورد بر همه مفاهیم کلی صدق می‌کند؟

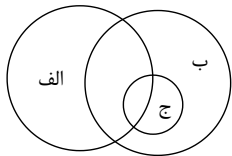
- ۱ می‌توان مصادیق متعددی برایش فرض کرد.
- ۲ وجود یک مصداق خارجی برای آن محال نیست.
- ۳ مصادیق متعدد - هم خارجی و هم ذهنی - دارد.
- ۴ یا بیش از یک مصداق خارجی دارد یا اصلاً فرد خارجی ندارد.

۴ باتوجه به مبحث نسب اربع، اشکال زیر به ترتیب از چپ به راست با کدام گزینه مطابقت دارند؟

- ۱ کتاب و خودکار - کتاب و کتاب درسی - مثلث و شکل سه ضلعی
- ۲ انسان و اسب - لباس و سفید - حیوان و گربه
- ۳ دایره و شکل سه ضلعی - انسان و مسلمان - حیوان و گربه
- ۴ تهران و خلیج فارس - رنگ و سفید - حیوان و حیوان ناطق

۵ با توجه به نسبت‌های چهارگانه، رابطه مفاهیم ذکر شده در کدام گزینه با شکل روبه‌رو انطباق دارند؟

- ۱ الف: عارف، ب: شاعر، ج: غزل‌سرا
- ۲ الف: شاعر، ب: عارف، ج: غزل‌سرا
- ۳ الف: شاعر، ب: ایرانی، ج: نویسنده
- ۴ الف: شاعر، ب: ایرانی، ج: سعدی

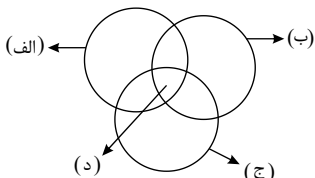
۶ در کدام گزینه همه مفاهیم، کلی هستند؟

- ۱ گرگ - مجسمه آزادی نیویورک - میدان - معلم
- ۲ پوشاک - دانش‌آموز - مولود کعبه - کامیون
- ۳ امام جمعه اصفهان - ایران - فرش دستباف - گل
- ۴ مربع - آن کامپیوتر - نان لواش - درخت

۷ در مورد دو مفهوم کلی با رابطه تباین نمی‌توان گفت.....

- ۱ یکی یا هر دوی آن‌ها ممکن است هیچ مصداق خارجی نداشته باشد.
- ۲ انطباق هر کدام از آن‌ها بر موارد خاص است.
- ۳ امکان ندارد که هیچ اشتراک مصداقی داشته باشند.
- ۴ نسبت به یکدیگر عام یا خاص محسوب نمی‌شوند.

۸ شکل زیر نسبت میان مصادیق کدام مفاهیم را به درستی نشان می‌دهد؟

- ۱ الف: مایع، ب: شفاف، ج: آب، د: بی‌رنگ
- ۲ الف: مایع، ب: شفاف، ج: بی‌رنگ، د: شفاف
- ۳ الف: آب، ب: مایع، ج: بی‌رنگ، د: شفاف
- ۴ الف: مایع، ب: شفاف، ج: بی‌رنگ، د: آب

۹ رابطه دو مفهوم در کدام گزینه با سایر گزینه‌ها، ناهماهنگ است؟

- ۱ سیاره و مریخ
- ۲ کتابخانه و کتاب
- ۳ درخت و ریشه
- ۴ بدن و دست

۱۰ در یک دسته‌بندی درست لازم است اقسام مختلف یک مفهوم نسبت به یکدیگر رابطه و هر طبقه از مفاهیم نسبت به طبقه دیگر رابطه داشته باشند.

- ۱ تباین - عموم و خصوص مطلق
- ۲ تساوی - عموم و خصوص من وجه
- ۳ عموم و خصوص مطلق - تباین
- ۴ عموم و خصوص من وجه - تساوی

۱۱) مفاهیم «این کتاب، رخش، رود ارس، کتاب فلسفه، درخت سرو» به ترتیب کلی هستند و یا جزئی و در نسبت‌های چهارگانه دو دایره منطبق بر هم نشان‌دهنده نسبت می‌باشد.

- ۱) جزئی - جزئی - جزئی - کلی - تساوی
 ۲) جزئی - کلی - جزئی - جزئی - تساوی
 ۳) جزئی - جزئی - جزئی - کلی - کلی - عموم و خصوص مطلق
 ۴) جزئی - جزئی - جزئی - کلی - کلی - عموم و خصوص مطلق

۱۲) از میان نسبت‌های چهارگانه، نسبت میان یک نوع خاص و عرض عام همان نوع، شبیه نسبت میان کدام یک از مفاهیم زیر است؟

- ۱) مجهول و تصور
 ۲) قیاس و قضیه
 ۳) تفکر و تصور
 ۴) قضیه و شرطی

۱۳) به ترتیب بین مفاهیم کلی زیر کدام یک از نسب اربع برقرار است؟ «سنگ و سفید» - «چرخ و ماشین» - «حیوان و متحرک با اراده» - «انسان و سنگ»

- ۱) عموم و خصوص من وجه - عموم و خصوص من وجه - تساوی - تساوی
 ۲) تباین - تباین - عموم و خصوص مطلق - تساوی
 ۳) تباین - عموم و خصوص من وجه - تساوی - تباین
 ۴) عموم و خصوص من وجه - تباین - تساوی - تباین

۱۴) به ترتیب مفاهیم «کتاب مریم، این کتاب مریم، تخته این کلاس» کلی هستند یا جزئی؟

- ۱) کلی - جزئی - کلی
 ۲) جزئی - جزئی - کلی
 ۳) جزئی - کلی - کلی
 ۴) کلی - جزئی - جزئی

۱۵) اگر مصادیق دو مفهوم کلی از جهتی خاص و از جهتی عام باشد، رابطه بین این دو مفهوم کدام یک از نسبت‌های چهارگانه است و مثال آن کدام است؟

- ۱) عموم و خصوص مطلق - آب و یخ
 ۲) عموم و خصوص من وجه - لباس و سفید
 ۳) عموم و خصوص مطلق - درخت و گیاه
 ۴) عموم و خصوص من وجه - انسان و متفکر

۱۶) در کدام گزینه نسبت ذکر شده صحیح نیست؟

- ۱) جسم و غیرمادی (تباین)
 ۲) دختر و کودک (عموم و خصوص من وجه)
 ۳) مربع و شکل چهارضلعی (تساوی)
 ۴) مرد و پدر (عموم و خصوص مطلق)

۱۷) در کدام عبارت نوع رابطه بین مفاهیم به درستی در روبه‌روی آن ذکر شده است؟

- ۱) غذا - قرمه‌سبزی: عموم و خصوص من وجه
 ۲) جگر - قلوه: تساوی
 ۳) آجر - مصالح ساختمانی: عموم و خصوص مطلق
 ۴) کلاغ - حیوان وحشی: عموم و خصوص مطلق

۱۸) نوع طبقه‌بندی کدام گزاره درست است؟

- ۱) پراید > سواری > خودرو > جسم
 ۲) کلم > گل کلم > صیفی‌جات > گیاهان
 ۳) رونالدو > رئال مادرید > تیم فوتبال > تیم ورزشی
 ۴) اسم > مصدر > کلمه > لفظ

۱۹) به ترتیب، رابطه میان «آنچه می‌خواهیم تعریف کنیم» با تعاریفی که «جامع و مانع باشد»، «مانع باشد و نه جامع» و «نه جامع باشد و نه مانع» از نسبت‌های چهارگانه چیست؟

- ۱) تساوی - عموم و خصوص مطلق - عموم و خصوص من وجه
 ۲) تباین - عموم و خصوص مطلق - عموم و خصوص من وجه
 ۳) تساوی - عموم و خصوص مطلق - عموم و خصوص مطلق
 ۴) تساوی - عموم و خصوص من وجه - عموم و خصوص مطلق

۲۰) کدام گزینه جای خالی را به درستی کامل نمی‌کند؟

«مفهوم کلی می‌تواند»

- ۱) بر موارد متعدد اطلاق نشود.
 ۲) در خارج فقط یک مصداق داشته باشد.
 ۳) مصادیق آن بی‌نهایت باشند.
 ۴) هیچ مصداقی در خارج نداشته باشد.

پاسخنامه تشریحی

۱) رابطه‌ی بین فکر و تصور، رابطه‌ی تباین است که دو قضیه‌ی سالبه به دست می‌دهد. به این صورت که: هیچ فکری تصور نیست و هیچ تصویری فکر نیست؛ پس آن را با «هیچ» که سور کلی است، در جملات سلبی نشان می‌دهیم.

۲) در گزینه ۱ دیوان شرقی غربی، نام دیوان گوته، در گزینه ۲ کعبه و در گزینه ۴ دعای کمیل جزئی هستند.

۳) در تعریف مفهوم کلی به اینکه «می‌توان مصادیق متعددی برایش فرض کرد» شامل همه مفاهیم کلی می‌شود، کلی‌هایی که یک مصداق دارند یا اصلاً مصداق ندارند و یا مصادیق متعدد دارند.

گزینه‌های دیگر شامل همه مفاهیم کلی نمی‌شوند.

۴) بین «انسان و اسب» هیچ مصداق مشترکی وجود ندارد؛ پس بین آن‌ها رابطه‌ی «تباین» برقرار است. «لباس و سفید» از جهتی اعم و از جهتی اخص هستند، پس بین آن‌ها رابطه‌ی «عموم و خصوص من وجه» برقرار است و «بین حیوان و گربه» رابطه‌ی «عموم و خصوص مطلق» برقرار است.

۵) برخی شاعرها عارفند و برخی نیستند. همچنین برخی عارف‌ها شاعرند و برخی نیستند. پس میان این دو مفهوم رابطه‌ی «عموم و خصوص من وجه» برقرار است. همچنین مفهوم غزل‌سرا با شاعر رابطه‌ی «عموم و خصوص مطلق» و با عارف «رابطه‌ی عموم و خصوص من وجه» دارد.

نکته: نسبت‌های چهارگانه در مورد مفاهیم کلی برقرار هستند، پس اگر در گزینه‌ای الفاظ جزئی مانند «سعدی» ذکر شده است، نادرست است.

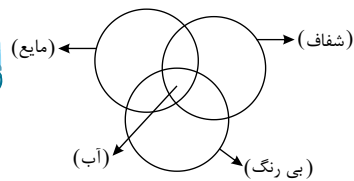
۶) تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «مجسمه آزادی نیویورک» یک مفهوم جزئی است.

گزینه ۳: «مفهوم ایران جزئی است».

گزینه ۴: «آن کامپیوتر» یک مفهوم جزئی است.

۷) انطباق بر موارد خاص، از ویژگی‌های یک مفهوم جزئی است. ولی رابطه‌ی تباین در واقع مربوط به نسبت بین دو مفهوم کلی است.

۹) در سه گزینه دیگر هر دو مفهوم کلی هستند و رابطه‌ی میان آن‌ها همانند رابطه‌ی یک مجموعه و اجزای آن است؛ اما در گزینه یک تنها یک مفهوم کلی و یک مفهوم جزئی داریم.

نکته: نسب اربع رابطه‌ی بین دو مفهوم کلی است، نه یک مفهوم کلی و یک مفهوم جزئی.

۱۰) در یک دسته‌بندی لازم است هر طبقه از مفاهیم نسبت به مفاهیم طبقه دیگر رابطه‌ی عموم و خصوص مطلق داشته باشند. همچنین اقسام مختلف یک مفهوم باید نسبت به یکدیگر رابطه‌ی تباین داشته باشند.

۱۱) مفاهیم «این کتاب، رخش، رود ارس» جزئی هستند چراکه قابلیت انطباق به بیش از یک مورد را ندارند و «کتاب فلسفه» و «درخت سرو» کلی هستند زیرا قابل انطباق بر بیش از یک مورد است. و دو دایره منطبق بر هم در نسبت‌های چهارگانه تساوی هستند.

۱۲) در تساوی همه مصادیق دو مفهوم کاملاً بر هم منطبق هستند، مثل حیوان و متحرک با اراده، در عموم و خصوص من وجه دو مفهوم دارای مصادیق مشترک هستند، اما هرکدام از آنها مصادیقی دارند که در دیگری وجود ندارد، مثل سنگ و سفید. دو مفهوم وقتی رابطه‌ی تباین دارند که هیچ مصداق مشترکی نداشته باشند؛ مثل چرخ و ماشین و انسان و سنگ.

۱۴) «کتاب مریم» و «تخته این کلاس» می‌توانند دارای مصادیق متعدد باشند و در نتیجه کلی هستند؛ اما در ترکیب «این کتاب مریم» با توجه به اینکه اسم اشاره در ابتدا آمده، تنها به یک مصداق منحصر می‌شود و جزئی است.

۱۵) عموم و خصوص من وجه دو مفهوم دارای مصادیق مشترک اما هریک از آن‌ها مصادیقی دارد که در دیگری وجود ندارد.

۱۶) رابطه‌ی میان مربع و شکل چهارضلعی عموم و خصوص مطلق است؛ زیرا:

هر مربعی، شکل چهارضلعی است.

بعضی از شکل‌های چهارضلعی مربع هستند.

بعضی از شکل‌های چهارضلعی مربع نیستند.

۱۷) غذا- قرمه‌سبزی، عموم و خصوص مطلق است. جگر- قلوه، تباین است. کلاغ - حیوان وحشی، تباین است.

۱۸) کلم از انواع گل کلم نیست. بلکه دسته جداگانه‌ای از صیفی‌جات است. (رد گزینه ۲) رونالدو مفهوم جزئی است. در طبقه‌بندی کاربرد ندارد. بین مفهوم رئال با رونالدو باید عام و خاص مطلق باشد. در صورتی که این رابطه برقرار نمی‌شود. (رد گزینه ۳) مصدر زیرمجموعه اسم است نه برعکس. هر مصدری اسم است. برخی اسم‌ها مصدر هستند. برخی اسم‌ها مصدر نیستند. (عام و خاص مطلق) (رد گزینه ۴)

۱۹) تعریف باید جامع و مانع باشد، یعنی رابطه‌ی تعریف با مصادیق آن رابطه‌ی تساوی باشد (رد گزینه ۲). تعریفی که جامع نباشد و مانع باشد تمامی مصادیق آن مفهوم را در برنمی‌گیرد، لذا خاص‌تر است و رابطه‌ی آن‌ها عموم و خصوص مطلق می‌شود (رد گزینه ۴). تعریفی که نه جامع است نه مانع از جهتی اعم و از جهتی اخص است و رابطه‌ی عموم و خصوص من وجه دارد (رد گزینه ۳).

۱ ۲ ۳ ۴ ۲۰ مفهوم کلی مفهومی است که در ذهن بر موارد متعدد اطلاق شود و بتوان برایش مصادیق متعدد فرض کرد. حال ممکن است در خارج بی‌نهایت مصداق داشته باشد (مانند عدد)، فقط یک مصداق داشته باشد (مانند خدا) یا هیچ مصداقی نداشته باشد (مانند سیمرغ)

پاسخنامه کلیدی

۱	۱	۲	۳	۴
۲	۱	۲	۳	۴
۳	۱	۲	۳	۴
۴	۱	۲	۳	۴
۵	۱	۲	۳	۴

۶	۱	۲	۳	۴
۷	۱	۲	۳	۴
۸	۱	۲	۳	۴
۹	۱	۲	۳	۴
۱۰	۱	۲	۳	۴

۱۱	۱	۲	۳	۴
۱۲	۱	۲	۳	۴
۱۳	۱	۲	۳	۴
۱۴	۱	۲	۳	۴
۱۵	۱	۲	۳	۴

۱۶	۱	۲	۳	۴
۱۷	۱	۲	۳	۴
۱۸	۱	۲	۳	۴
۱۹	۱	۲	۳	۴
۲۰	۱	۲	۳	۴